

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΜΑΚΡΟΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ:

**ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ
ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟΝ ΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ
ΑΛΛΩΝ ΣΥΣΤΗΜΙΚΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (OTHER
SYSTEMICALLY IMPORTANT INSTITUTIONS – O-SII)**

&

**ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ
ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ O-SII ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ
ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ**

Φεβρουάριος 2024

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	3
2. Προσδιορισμός των πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στον ορισμό των άλλων συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων	4
3. Μεθοδολογία για τον καθορισμό της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας O-SII για τα πιστωτικά ιδρύματα	5
4. Αναθεώρηση της Πολιτικής.....	6

1. Εισαγωγή

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου («ΚΤΚ»), ως η εθνική μακροπροληπτική αρχή, είναι αρμόδια για τη «μακροπροληπτική επίβλεψη του χρηματοοικονομικού συστήματος, με απώτερο στόχο τη συμβολή στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος», όπως ορίζεται στους περί της *Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμους του 2002 έως 2017*. Οι εν λόγω Νόμοι απαιτούν από την ΚΤΚ να αναγνωρίζει, να παρακολουθεί και να αξιολογεί τους κινδύνους που απειλούν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και να εφαρμόζει πολιτικές για αποτροπή ή περιορισμό των εν λόγω κινδύνων όταν ασκεί την μακροπροληπτική επίβλεψη του χρηματοοικονομικού τομέα.

Βάσει των διατάξεων των περί *Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμων του 2015 έως 2022* (Νόμος 6(I) του 2015), η ΚΤΚ είναι η Εντεταλμένη Αρχή που έχει την ευθύνη για την εφαρμογή των μακροπροληπτικών εργαλείων που είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ για τις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (Capital Requirements Directive – «CRD»). Μια από τις υποχρεώσεις της ΚΤΚ βάσει των περί *Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμων*, είναι ο καθορισμός των ιδρυμάτων (δηλαδή των πιστωτικών ιδρυμάτων και κυπριακών επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών¹, «ΚΕΠΕΥ») που εμπίπτουν στον ορισμό των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (Other Systemically Important Institutions – O-SII), εφεξής «ιδρύματα O-SII».

Βάσει των περί *Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμων*, η ΚΤΚ, αφού ζητήσει και λάβει υπόψιν τις απόψεις των αρμόδιων αρχών, δύναται με απόφασή της να υποχρεώνει κάθε ίδρυμα O-SII, σε ενοποιημένη, υποενοποιημένη ή ατομική βάση, ανάλογα με την περίπτωση, να τηρεί απόθεμα ασφαλείας O-SII ύψους έως 3% του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του O-SII. Το εν λόγω απόθεμα ασφαλείας O-SII συνίσταται σε κεφάλαιο κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 (Core Equity Tier 1 – CET1).

Περαιτέρω, τηρουμένης της εξασφάλισης εξουσιοδότησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με το Άρθρο 131(5α), τρίτο εδάφιο της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, η ΚΤΚ, αφού ζητήσει και λάβει υπόψιν τις απόψεις των αρμόδιων αρχών, δύναται με απόφασή της να υποχρεώνει κάθε ίδρυμα O-SII, σε ενοποιημένη, υποενοποιημένη ή ατομική βάση, ανάλογα με την περίπτωση, να τηρεί απόθεμα ασφαλείας O-SII υψηλότερο του 3% του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο. Το εν λόγω απόθεμα ασφαλείας συνίσταται σε κεφάλαιο κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1.

Η ΚΤΚ όταν απαιτεί την τήρηση αποθέματος ασφαλείας O-SII, μεριμνεί για τα ακόλουθα:

- (1) το απόθεμα ασφαλείας O-SII δεν συνεπάγεται δυσανάλογες δυσμενείς επιπτώσεις στο σύνολο ή σε τμήματα του χρηματοοικονομικού συστήματος άλλων κρατών μελών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της, σχηματίζοντας ή δημιουργώντας εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς,
- (2) αφού ζητήσει και λάβει υπόψιν τις απόψεις των αρμόδιων αρχών, το απόθεμα ασφαλείας O-SII επανεξετάζεται από την ΚΤΚ τουλάχιστον ετησίως.

Το απόθεμα ασφαλείας O-SII, αντικατοπτρίζει το κόστος του να είναι ένα ίδρυμα συστημικά σημαντικό, μειώνει τον ηθικό κίνδυνο (moral hazard) και ενισχύει την ανθεκτικότητα των συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων σε περιόδους ακραίων καταστάσεων, κατά τις οποίες σημειώνονται ζημιές.

¹ Η Πολιτική της ΚΤΚ για τον προσδιορισμό των ΚΕΠΕΥ που εμπίπτουν στον ορισμό των ιδρυμάτων O-SII, είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση:

https://www.centralbank.cy/images/media/pdf_el/O-SII_buffer_policy_CIFs-_2016_-_GR.pdf

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών («ΕΑΤ»), δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές καθορίζοντας τα κριτήρια τα οποία θα χρησιμοποιούνται από τις εθνικές αρμόδιες αρχές για τον προσδιορισμό των ιδρυμάτων που είναι συστημικά σημαντικά είτε σε Ευρωπαϊκό είτε σε εθνικό επίπεδο (ιδρύματα O-SII). Οι πιο πάνω κατευθυντήριες γραμμές, πηγάζουν από τις διατάξεις της Οδηγίας CRD. Η ΚΤΚ υιοθέτησε τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές.

Η ΚΤΚ προσδιορίζει τα πιστωτικά ιδρύματα που εμπίπτουν στον ορισμό των ιδρυμάτων O-SII και καθορίζει το ποσοστό του αποθέματος ασφαλείας O-SII για το κάθε ίδρυμα O-SII, ακολουθώντας τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ.

2. Προσδιορισμός των πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στον ορισμό των άλλων συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων

Βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΑΤ, ο προσδιορισμός των ιδρυμάτων O-SII γίνεται σε δύο στάδια. Κατά το πρώτο στάδιο, υπολογίζεται βαθμολογία συστημικής σημασίας για το κάθε πιστωτικό ίδρυμα με τα κριτήρια που καθορίζονται στους περί *Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμους*, δηλαδή το μέγεθος, τη σημασία για τη οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Δημοκρατίας, τη σημασία των διασυνωριακών δραστηριοτήτων και τη διασύνδεση με το χρηματοοικονομικό σύστημα.

Βάσει των ιδίων κατευθυντήριων γραμμών, το καθένα από τα τέσσερα αυτά κριτήρια, περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους υποχρεωτικούς δείκτες. Όλα τα κριτήρια σταθμίζονται με τον ίδιο συντελεστή στάθμισης ύψους 25%. Οι δείκτες του κάθε κριτηρίου, σταθμίζονται ισοδύναμα σε σχέση με τους άλλους δείκτες εντός του ίδιου κριτηρίου όπως φαίνεται στον Πίνακα 1. Η γενική βαθμολογία υπολογίζεται με τον ακόλουθο τρόπο:

- (1) διαιρώντας την τιμή δείκτη για κάθε επιμέρους πιστωτικό ίδρυμα με το σωρευτικό ποσό των αντίστοιχων τιμών δείκτη που αθροίζονται από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα,
- (2) πολλαπλασιάζοντας τα ποσά που προκύπτουν βάσει της διαδικασίας στο σημείο (1) επί 10.000, προκειμένου οι βαθμολογίες των δεικτών να εκφραστούν ως μονάδες βάσης,
- (3) υπολογίζοντας τη βαθμολογία ανά κατηγορία για κάθε πιστωτικό ίδρυμα, λαμβάνοντας έναν απλό μέσο όρο των βαθμολογιών των δεικτών στην κάθε κατηγορία και
- (4) υπολογίζοντας τη συνολική βαθμολογία για κάθε πιστωτικό ίδρυμα, λαμβάνοντας έναν απλό μέσο όρο των βαθμολογιών των τεσσάρων κατηγοριών.

Πίνακας 1

Κριτήριο	Δείκτες	Συντελεστής στάθμισης
Μέγεθος	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	25,00%
Σημασία (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας υποκατάστασης/υποδομής χρηματοοικονομικού συστήματος)	Αξία εγχώριων πράξεων πληρωμών	8,33%
	Καταθέσεις ιδιωτικού τομέα από καταθέτες εντός ΕΕ	8,33%
	Δάνεια ιδιωτικού τομέα σε δανειολήπτες εντός ΕΕ	8,33%
Πολυπλοκότητα/διασυνωριακή δραστηριότητα	Αξία εξωχρηματιστηριακών παραγώγων (ονομαστική)	8,33%
	Διακρατικές υποχρεώσεις	8,33%
	Διακρατικές απαιτήσεις	8,33%
Διασύνδεση	Υποχρεώσεις εντός του χρηματοοικονομικού συστήματος	8,33%
	Στοιχεία ενεργητικού εντός του χρηματοοικονομικού συστήματος	8,33%
	Χρεωστικοί τίτλοι	8,33%
Σύνολο		100,00%

Στο δεύτερο στάδιο, η ΚΤΚ αξιολογεί κατά πόσο ένα πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να προσδιοριστεί ως ίδρυμα O-SII, χρησιμοποιώντας πρόσθετους ποιοτικούς ή ποσοτικούς δείκτες συστημικής σημασίας που περιλαμβάνονται στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT. Ιδρύματα με συνολική βαθμολογία πέραν των 350 μονάδων βάσης, ορίζονται αυτόματα ως ιδρύματα O-SII.

3. Μεθοδολογία για τον καθορισμό της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας O-SII για τα πιστωτικά ιδρύματα

Η μεθοδολογία για τον καθορισμό της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας O-SII, αποσκοπεί στη συσχέτιση της συστημικής σημασίας ενός ιδρύματος O-SII, όπως αυτή προκύπτει από τη συνολική του βαθμολογία συστημικής σημασίας, με το ύψος της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας O-SII. Υιοθετώντας αυτή τη προσέγγιση, επιτυγχάνεται ο καθορισμός επιπρόσθετων απαιτήσεων τήρησης αποθέματος ασφαλείας O-SII στα ιδρύματα O-SII. Περαιτέρω, η μεθοδολογία δύναται να αποτρέψει τη συσσώρευση συστημικού κινδύνου σε ένα ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα και μπορεί να συμβάλει θετικά στη μείωση της συγκέντρωσης του χρηματοπιστωτικού τομέα της Δημοκρατίας. Παράλληλα, λαμβάνονται υπόψη και ποιοτικοί παράγοντες όπως η γενική τρωτότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα και της Κυπριακής οικονομίας.

Καθώς η Οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις και οι περί *Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμοι* παρέχουν πλήρη ευελιξία ως προς τον καθορισμό αποθέματος ασφαλείας O-SII μεταξύ 0% και 3% του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο του κάθε ιδρύματος O-SII, η ΚΤΚ με την παρούσα μεθοδολογία κατηγοριοποιεί τα ιδρύματα O-SII σε βαθμίδες με βάση την συνολική τους βαθμολογία. Η κάθε βαθμίδα αντιστοιχεί σε συγκεκριμένη απαίτηση αποθέματος ασφαλείας O-SII. Η προσέγγιση ακολουθεί τη φιλοσοφία της υποχρεωτικής μεθοδολογίας που προβλέπεται στην Οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον καθορισμό του αποθέματος ασφαλείας που πρέπει να τηρούν τα ιδρύματα που προσδιορίζονται ως Παγκόσμια Συστημικά Σημαντικά Ιδρύματα (Global Systemically Important Institutions – G-SII).

Ο καθορισμός της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας O-SII των ιδρυμάτων O-SII ακολουθεί την αντιστοιχία που παρουσιάζεται στον Πίνακα 2.

Πίνακας 2

Συνολική Βαθμολογία (Μονάδες βάσης)	Απαίτηση αποθέματος ασφαλείας O-SII
350 – 749	0,25%
750 – 1.149	0,50%
1.150 – 1.549	0,75%
1.550 – 1.949	1,00%
1.950 – 2.349	1,25%
2.350 – 2.749	1,50%
2.750 – 3.349	1,75%,
3.350 – 3.949	2,00%
3.950 – 4.549	2,25%
4.550 – 5.149	3,00%
Πάνω από 5.150	Πάνω από 3,00% και θα εξετάζεται κατά περίπτωση

Ακολουθώντας την πιο πάνω αντιστοιχία, επιτυγχάνεται σημαντική αύξηση στην απαίτηση αποθέματος ασφαλείας O-SII στις ψηλότερες βαθμίδες συστημικής σημασίας, έτσι ώστε να αποτελεί επιπρόσθετο ανασταλτικό παράγοντα της περαιτέρω αύξησης της συστημικότητας των ιδρυμάτων O-SII που έχουν υψηλές βαθμολογίες συστημικής σημασίας.

Η σχετική απαίτηση αποθέματος ασφαλείας O-SII που καθορίζεται για το κάθε ίδρυμα O-SII, εφαρμόζεται από την 1^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους, εκτός αν ορίζεται διαφορετική ημερομηνία. Η ΚΤΚ έχει τη δυνατότητα σταδιακής εισαγωγής της απαίτησης αποθέματος O-SII, καθώς και τη δυνατότητα επιλογής της ημερομηνίας έναρξης της περιόδου σταδιακής εισαγωγής, λαμβάνοντας υπόψιν την κατάσταση των ιδρυμάτων, των νοικοκυριών, των επιχειρήσεων και της οικονομίας εν γένει.

Το ποσοστό της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας O-SII των πιστωτικών ιδρυμάτων που καθορίστηκαν ως ιδρύματα O-SII, καθώς και το ποσοστό της απαίτησης που θα εφαρμοστεί κοινοποιείται στον ιστοχώρο της ΚΤΚ αφού πρώτα εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ και εφόσον δεν έχει φέρει αντίρρηση το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («ΕΚΤ»).

Η ΚΤΚ, προτού με απόφασή της καθορίσει ή επανακαθορίσει απόθεμα ασφαλείας O-SII, το γνωστοποιεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού κινδύνου («ΕΣΣΚ») ένα μήνα πριν από τη δημοσίευση της απόφασης σε περίπτωση που το απόθεμα ασφαλείας O-SII δεν ξεπερνά το 3% και τρεις μήνες πριν από τη δημοσίευση της απόφασης σε περίπτωση που το απόθεμα ασφαλείας O-SII ξεπερνά το 3%. Στις εν λόγω γνωστοποιήσεις καθορίζονται αναλυτικά:

- (1) οι λόγοι για τους οποίους το απόθεμα ασφαλείας O-SII θεωρείται πιθανώς αποτελεσματικό και αναλογικό για τον μετριασμό του κινδύνου,
- (2) η αξιολόγηση του πιθανού θετικού ή αρνητικού αντικτύπου του αποθέματος ασφαλείας O-SII στην εσωτερική αγορά βάσει των πληροφοριών που διαθέτει η ΚΤΚ και
- (3) το ποσοστό του αποθέματος ασφαλείας O-SII που επιθυμεί να καθορίσει η ΚΤΚ.

Όταν ένα ίδρυμα O-SII είναι θυγατρική ιδρύματος G-SII ή ιδρύματος O-SII που είναι είτε ίδρυμα είτε όμιλος με επικεφαλής μητρικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην ΕΕ και υπόκειται σε απόθεμα ασφαλείας O-SII σε ενοποιημένη βάση, το απόθεμα ασφαλείας που εφαρμόζεται σε ατομική ή υποενοποιημένη βάση στο εν λόγω ίδρυμα O-SII δεν υπερβαίνει το χαμηλότερο από τα πιο κάτω:

- (1) Το άθροισμα του μεγαλύτερου ποσοστού αποθέματος ασφαλείας G-SII ή O-SII που εφαρμόζεται στον όμιλο σε ενοποιημένη βάση και του 1% του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο και
- (2) το 3% του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο ή το ποσοστό που ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εφαρμοστεί στον όμιλο σε ενοποιημένη βάση σύμφωνα με το Άρθρο 131(5α), τρίτο εδάφιο της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ.

Η ΚΤΚ γνωστοποιεί στο ΕΣΣΚ τα ονόματα των ιδρυμάτων O-SII και την αντίστοιχη υποκατηγορία στην οποία κατατάσσεται το κάθε ίδρυμα O-SII και δημοσιοποιεί τα ονόματά τους και την κατηγορία στην οποία κατατάσσεται το κάθε ίδρυμα O-SII.

Η ΚΤΚ επανεξετάζει ετησίως τον προσδιορισμό των ιδρυμάτων O-SII και την κατάταξη των ιδρυμάτων O-SII στις αντίστοιχες υποκατηγορίες και γνωστοποιεί το αποτέλεσμα στο κάθε ίδρυμα O-SII και στο ΕΣΣΚ και δημοσιοποιεί ενημερωμένο κατάλογο των ιδρυμάτων O-SII, καθώς και την υποκατηγορία στην οποία κατατάσσεται το κάθε ίδρυμα O-SII.

4. Αναθεώρηση της Πολιτικής

Η παρούσα Πολιτική δύναται να αναθεωρείται ετησίως.